

Norsk kulturråd- Prosjektrapport

Prosjekttittel: Forelskelse, kjærlighet, ekteskap? Pardannelse i en mangekulturell storby

Prosjektnummer: 332965

Søker: OSLO MUSEUM

Søkers kontaktperson: Gazi Øzcan, tlf. 94 1592 42

1) Sammendrag

Forelskelse, kjærlighet, ekteskap?» er arbeidstitelen på et toårig forsknings- og dokumentasjonsprosjekt som skal munne ut i en ny utstilling på Interkulturelt Museum. Prosjektet tar sikte på å utforske og dokumentere hvilken rolle følelser, kjønn, økonomi, tradisjon, teknologi og religion spiller og har spilt for forelskelsens, kjærlighetens og ekteskapets vilkår før og nå. Ved bruk av ulike museale grep vil vi å diskutere ulike syn på og strategier for kjærlighet, pardannelse og ekteskap i en mangfoldig storby. Oslo er den geografiske rammen for prosjektet.

Som det kommer frem i fremdriftsplanen ved den søknaden fra i fjor har Oslo Museum startet opp forskning- og dokumentasjonsdel av prosjektet fra høsten 2018. Det første halvåret ble brukt til det faglige og metodiske refleksjoner knyttet til arbeidet samt å etablere en bred kontaktflate med ulike aldersgrupper fra majoritet- og minoritetsmiljøer som vi vil samle relevante material fra. Det pågående forsknings- og dokumentasjonsdelen av arbeidet vil avsluttes 01.09.2020. Deretter vil vi starte med å konkretisere det innsamlede materialet til utstillingens innhold. Dette arbeidet vil være ferdig i starten av februar 2021. Vi regner med å åpne utstillingen den 18.06.2021.

2) Målsettinger

Forskning- og dokumentasjonsprosjektet sikter på:

- 1) Å belyse kulturelle endringer, kulturell kompleksitet og verdi debatt i dagens Oslo og Norge, som er viktige for å forstå den aktuelle samfunnsdebatten og hvilke normer, verdier, holdninger og praksiser som former våre liv og våre livsløp.
- 2) Å rette søkelyset mot de vanskelige historiene knyttet til tvang og ufrihet, for å gi et bredere og mer nyansert bilde av forelskelsens, kjærlighetens og ekteskapets komplekse vilkår i dagens Oslo.
- 3) Å etablere en plattform, en møteplass for diskusjon av de ulike praksisene, idealene og normene i lys av menneskerettigheter og demokratiske samfunnsverdier.

Dette vil vi få til gjennom:

- 1) Innsamling av et bredt kulturhistorisk materiale med hovedvekt på kunnskapsutvikling, personlige historier og fortellinger via intervjuer, foto og film med personer fra ulike aldersgrupper fra både majoritets- og minoritetsmiljøer.
- 2) Produksjon av utstilling som viser portretterte par og enkelte personer som speiler ulike holdninger, idealer og praksiser som reflekteres i det innsamlede materialet.

Faglig kunnskapsutvikling

Det ble søkt midler til et todelt prosjekt, bestående av dokumentasjons- og kunnskapsutvikling og en kulturhistorisk utstilling basert på det innsamlede materialet. I et slikt prosjekt gir kombinasjonen av historiske perspektiver og samtidsstudier mulighet av dypere forståelser av komplekse samfunnstemaer. Derfor har hovedvekten fram til nå blitt, i forskning- og dokumentasjonsdel av prosjektet, lagt på faglig kunnskapsutvikling om forelskelsens, kjærlighetens og ekteskapets vilkår i fortid og nåtid både hos majoritets- og minoritetskulturer i Oslo. For å komme fram til en dypere forståelse av tematikken som viser stor variasjon av ulike praksis er det blitt lagd et faghistorisk pensum bestående av fag som folkloristikk, etnologi, historie og skjønnlitteratur.

På den ene siden viser det skriftlige materialet at praksisen til forelskelsen, kjærligheten og ekteskapet, helt fra 1800- tallet fram til i dag, endret seg i takt med samfunnets utvikling mot modernitetens ankomst. Derfor er graden av moderniteten og individuelle rettigheter avgjørende for hvordan en blir forelsket, ikke minst i hvem og hvordan paret dannes. Hos majoritetskulturen er det stor enighet om verdier rundt og veien til kjærligheten og ekteskapet. Mens på den andre siden finner man ulike praksis rundt forelskelsen, kjærligheten og ekteskapet mellom ulike minoritetsmiljøer i diaspora kontekst.

Nyere forskning fra blant annet universitet-og andre forskningsmiljøer knytter også forelskelsen, kjærligheten og ekteskapet til en viss grad til integrering i samfunn og adaptasjon av verdier som relatert til modernitet. Integrering og adaptasjon varierer ifølge forskningen fra generasjon til generasjon i diaspora samfunn hvor det er mulig eller «nødvendig» (i form av tvang og sosial kontroll) å basere identiteten på ulike kulturelle, tradisjonelle og religiøse elementer. Kunnskapen om ulike praksiser rundt prosjektets tematikk, hos majoritets- og minoritetsmiljøer i fortid og nåtid, er av stor verdi for prosjektet da den vil vise hvordan og hvorfor samfunnet og individet handler som de gjør når det gjelder kjærlighet og pardannelser. Prosessen med kunnskapsutviklingen viser at prosjektet er godt fundamentert både på det historiske og nåtidige, men at kjærligheten krydres på godt og vondt med nye elementer og impulser i et samfunn som stadig er under endring vil vi finne måter å implementere i utstillingen på.

Konkretisering og utvikling av fremdriften av prosjektet.

Vi har etablert kontakt en forskergruppe fra UIO (Universitetet i Oslo) og Oslo-Met (Storby Universitetet). Forskere fra UIO vil knytte prosjektet vårt i det nye etablerte forskningsprosjektet «Heritage and the Curatorial» som retter søkelyset på museenes makt og effekten og viktigheten av det kuratoriske arbeidet som skaper (kultur)arv. På den andre siden vil studentene fra Oslo-Met bidra til prosjektet med å utvikle medievitenskapelige og kommunikasjonsteknologiske metodikk. Å forstå hva mediens rolle er og hvordan kommunikasjonsteknologi griper inn i det hverdagslivet blir nøkkelen til å forstå tiden vi lever i også når det gjelder forelskelsen, kjærligheten og ikke minst ekteskapet.

Oslo Museum opplever det som en viktig del av museenes samfunnsrolle og også tørre å ta opp de tabubelagte, konfliktfylte og betente temaene. Konkret i dette prosjektet innebærer det at vi retter søkelyset mot de vanskelige historiene knyttet til tvang og ufrihet, for å gi et

bredere og mer nyansert bilde av forelskelsens, kjærlighetens og ekteskapets komplekse vilkår i dagens Oslo. Det har blitt gjennomført møter med den norsk-pakistanske filmskaperen Iram Haq og blitt lagt en framdriftsplan som sikter på en eller flere filmer med prosjektets tematikk i utstillingen.

I noen av tidligere prosjekter ble det brakt inn ekspertise som bidro museet med innsamling av materiell i feltarbeid. Denne gangen, ble det bestemt av arbeidsgruppen at foruten museets egne ansatte vil vi samarbeide med unge mennesker fra både fra lokalmiljøet og ungdom fra Oslos skoler. Interkulturelt Museum er, gjennom sin daglige formidlingsvirksomhet, i kontakt med mange unge mennesker fra sitt lokalmiljø, samt ungdoms- og videregående skoleungdommer i Oslo. Disse ungdommene er også museets hovedmålgrupper. En involveringsstrategi som vi har begynt å presentere til ungdommen er ideen om at de intervjuer de eldre i familien deres om deres første kjærlighet. Dette stiller de seg utelukkende positivt til. Vi ønsker også å få dem til å skrive ned eller fortelle digitalt egne historier og oppfatninger om kjærlighet, og/eller å samle inn jevnaldrendes historier om forelskelse og kjærlighet. Dette delprosjektet skaper tettere relasjon mellom unge og eldre og samtidig involverer målgruppen i det museale arbeidet som vil resultere i en utstilling som også de har bidratt til og blitt en del av. Gjennom dette samarbeidet som er etablert med ungdom sikrer vi også kjærlighetens og parets vilkår også fra forskjellige ungdomsmiljøer og fra ulike kulturer tradisjoner og religioner som er en del av mangfoldet i storbyen Oslo.

3) Økonomi

Av de 200.000 nkr. tildelt til prosjektet i 2018 har vi fram til nå brukt kun 2 månedsverk for den faglige-kunnskapsutviklingen og konkretiseringen av fremdriftsplanene. Prosjektkostnadene vil utover høsten øke i tråd med feltarbeid og innsamling av material i større grad enn til nå.

2 månedsverk er tilsvarende 170.000 nkr.

VIDERE FREMDRIFTSPLAN

Forskning og dokumentasjon	01.09.2018- 01.09.2020 (pågående)
Utarbeidelse av innhold	01.09.2020- 01-02.2021
Montering av utstilling	01.02.2021- 21.07.2021
Åpning av utstillingen	18.06.2021